

På Hjemveg

Desember 2025

For se, jeg forkynner dere en
stor glede – en glede for alt folket.

På Hjemveg

Utgis av Evangelisk Luthersk Misjonslag (ELM).

- Misjonsorganisasjon ble grunnlagt høsten 2004.
- Den er et åndelig hjem og et arbeidslag for kristne venner som ønsker å utbre Bibelens budskap i Norge og på misjonsmarken.
 - Organisasjonen har arbeid i Norge og Peru.
- Arbeidet grunnes på Den Hellige Skrift, forstått og brukt i lys av Bibelens eget Kristus-vitnesbyrd og nedfelt i den evangelisk-lutherske trosbekjennelse og den rosenianske tradisjon.
- Misjonslaget ønsker å vandre på de gamle stier, slik at det evige frelsesord, gitt oss i Bibelen, om Jesus Kristus og ham korsfestes, må være sentrum og alfa og omega i Ordets utleggelse. Alle andre emner som Skriften og menneskelivet viser fram for oss, bør sees i lys av en sterk og klar forkynnelse av ordet om korset.

Hjemmeside for ELM: www.misjonslaget.no

Hovedkonto ELM: 1638.21.01514

Vipps: 119348.

Redaksjonen:

Jan Oskar Butterud, Thomas Klavenæs, Rode Malerød,
Birgitte Klavenæs og Birger Mangelrød

Innhold

Historier for små og store	4
Sitatsiden	7
Sangsiden	8
Perusiden	10
Andakt	17
Ung	20
Aktuelt	23
Katekismepreken	25
Galaterbrevet	26

Historier for små og store

Gavenes gave

I min barndom - for seksti år siden- vanket det lite og ingenting julegaver. Siden ble det mer vanlig også ute på landet å gi hverandre gaver i denne store helgen. Men det var ofte smått med klingende mynt, milelangt mellom kronene, og gavenes størrelse ble deretter. Men kjærkomne var de selv om de var uanselige. Sist sommer hørte jeg, i det høge nord ett par vakre døme på det.

Det var to eldre lærerinner som fortalte.

Den ene sa:

Far kom heim fra Finnmarks-fisket til jul. Han hadde med seg ei dokke til 25 øre. Jeg husker ennå at ho hadde blått foldeskjørt. Du kor eg var glad i den dokka!,

Den andre lærerinna fortalte: I heimen min var det mange born. Det nærma seg jul, og mor var siuk. Av far fekk alle vi borna eit Ivseraudt lommetørkle. Eg ville gjerne gjeve dykke meir, men eg har ikkie råd til det, sa far, med sorg i stemmen - Det er den julegåva eg minnest best.

*

Jeg skal ikke kommentere stillingen i dag når det gjelder

julegaver. Men dette vil jeg minne om at vi ikke i gavenes tid må glemme det jeg vil kalle gavenes gave. - Du vet nok hva jeg sikter til. Det er Guds store julegave til verden, den Herre Jesus Kristus. Ham kan du, som den gamle Simeon i templet, favne som ditt hjertes skatt.

Da får du den grenseløse gaven. Da får du den store gleden, den djupe freden, den rike tilgivelsen, livets vann, barnerett hos Gud og et evig herlighetsrike. For den julegave han verden har sendt, den vil han at alle skal eie.

Trygve Bjerkreim, Lysene tennes

Gry forlag Oslo 1986

Fra en skolestue omkring 1900

«Er det noe Gud ikke kan?» spurte læreren? De hadde om den første trosartikkel som handlet om den allmektige Gud som skapte himmel og jord. «Nei», svarte Jørgen, «for han er allmektig». «Det er riktig», svarte læreren. Kari, på bakerste benk rakk forsiktig opp hånda og sa: «Det er noe Gud ikke kan. Gud kan ikke se mine synder gjennom Jesu blod». «Ja, det er jammen meg riktig det, og godt svart», sa læreren «selv om det hører med til den andre trosartikkel. Jørgen og Kari har svart helt rett begge to».

(Inspirert Fra Gullgruben)

Fra barnemunn

Arna Vågen tar oss med i en søndagsskoleklasse der de snakket om å leve med Jesus i bønn om tilgivelse, og tro. Da var det ei lita jente som sa: «Da setter Jesus en strek over synden». Det var klokt sagt, tenkte nok læreren, men da sa en annen: «Jesus visker den ut, ellers kunne han kikke under streken». Arna Vågen påpeker: «Ja, det er sant, Jesus ser det aldri mer».

(Inspirert av barneandaktsboka)

Jan Oskar Butterud

Kilde: Barneandaktsboka. Redigert av Birger Breivik. AS Lunde & Co. forlag, Bergen 1956.

Sitatsiden

Jesus sa ikke «dere må skjerpe dere», men «kom til meg».

(Wilber Marca)

Han rider på et esel, et ustridbart dyr, som bare brukes til arbeid for å hjelpe menneskene. Dermed viser han hvorledes han kommer, ikke for å skremme menneskene, heller ikke for å drive dem fra seg, og undertrykke dem, men for å hjelpe dem, ta deres byrde på seg og bære dem.

(Luther)

Derfor kalles Han din konge! Din, din, du som jages og plages av synden, død, djevel, helvete, kjødet og verden, for at du av ham i nåde, i ånden, i liv, himmel, ja i Gud selv kunne ledes og på en søt måte regjeres.»

(Luther.)

Samlet av Jan Oskar Butterud

Kilde: Dr. Martin Luthers predikner over alle søn- og helligdager evangelier s33 og 36.

Tønsberg 1986 det evangeliesk lutherske kirkesamfunn.

Sangsiden

Av Thomas Klavenæs

**Å. heilage natt! A, signa stund for verdi
då Gud i Kristus steig ned til vår jord!
Fordi han skulle verdens synder sona
han tok ei bør så tung og så stor
Nå lvset strålar vidt utover verdi
Og voni lyser over land og hav. -
Folk, fall på kne, og helsa glad din
fridom!**

Å, heilage natt! Du frelse til oss gav!

For Jesus løyste våre tunge lekkier.
Vår iord er fri. Himlen open nå er.
Du i din tenar ser ein elska broder
Og siå, din uven skal bli deg så kjær.
Frå himlen Jesus kom til oss med freden
For oss han lagdest i si stille grav. -
Folk, fall på kne, og helsa glad din
fridom!

Å, heilage natt! Du frelse til oss gav!

Adolphe Charles Adam, Lysene tennes

Gry forlag Oslo. Trykt 1986.

Oversatt av Trygve Bjerkreim.

Perusiden

Kirkeinnvielsen i Arequipa

1.søndag i advent i 2024 var vi så heldige å få være tilstede da den nye sentrumskirken i Arequipa hadde gudstjeneste med åpningsfest! Dette var en høytidelig anledning, med flere offisielle personer tilstede, som ordfører og andre politikere i distriktet, det var også besøk fra andre menigheter i området, så

det ble frembragt mange gode hilsener, og lykkønskninger, og vi fikk inntrykk av at arbeidet og virksomheten som ble drevet her var «velsett av hele folket». Adolfo Barrantes ledet gudstjenesten og Jon Espeland holdt tale (på spansk). Vi var en gruppe nordmenn på tur, hvor de fleste ikke kunne spansk, men via hvert vårt headset tolket Anne Margrethe Marca for oss, så vi fikk med oss det meste. De har et eget kor i kirken, de hadde tatt på seg festantrekket, og sang så vakkert for oss. Mange av melodiene kjente vi igjen. Det er spesielt å kjenne på et så sterkt fellesskap med menigheten her, på andre siden av Atlanterhavet. Vi forstår ikke hverandres språk, men gleder oss over det samme budskapet: Frelst av nåde!

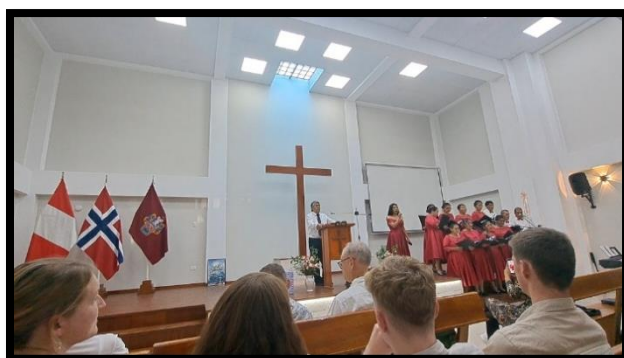

Birger Mangelrød stod for snorklipping og overrekkelse av gave fra oss i Misjonslaget i Norge, en innrammet akvarell, malt av Astri Mangelrød Andersson, med bibelteksten: «Ja, jeg kommer snart! Amen, ja kom, Herre Jesus!» Da Birger også kunne fortelle at Per Olav og Sunniva hadde fått en datter, Signe, dagen i forveien; at Per Olav hadde hatt en annen form for «snorklipping» ble det jubel og full applaus i salen:-)

Det ble også anledning for oss andre nordmenn og komme med en hilsen, som flere benyttet seg av.

Veggen bak prekestolen var smykket med et stort, enkelt kors, med overlys. I Peru står sola så høyt på himmelen at den lyser ned gjennom vinduet i taket, det gjorde dette til et vakkert visuelt uttrykk, med lysstrålene fra oven som lyser over det tomme korset.

Etter gudstjenesten ble det utdelt godteri og brus, og vi kunne kjøpe middag om vi ønsket (inntektene gikk til kirken). Det ville vi gjerne, og dette var en liten opplevelse i seg selv. Retten het «pollada», det var frityrstekt, halv kylling. Tilberedningen foregikk nede i parkeringskjelleren, og alle stod i kø nedover trappa i stekeosen. Hvor mange kyllinger som ble stekt denne dagen, er ikke meg bekjent, men det var ikke få! Dette ble servert sammen med en hel, stor potet (Peru er potetens hjemland), store maiskorn, og noe grønn, sterk chilisaus. Noen av kyllingene hadde hatt et vel raskt bad i frityroljen, og var litt rå i midten,- men alle ble gode og mette, og ingen ble syke :-)

Ungdommene kommuniserte via google translate :)

Vi fikk omvisning i kirkebygget, et flott og praktisk kirkebygg med flere funksjoner! Det var kontorer i 2.etg, hvor også radioarbeidet har sin base. Evangelistene fra de forskjellige menighetene samles her en fast dag i uka for bønnemøte og sosialt samvær.

Det var sterkt å møte evangelistene og de andre arbeiderne, og familiene deres. De hadde en utrolig imøtekommenhet, gjestfrihet og hjertevarme, som det var umulig å ikke bli berørt av.

Det hører med til historien at vi også fikk med oss en gave hjem til bedehuset Betania i Stokke. På avreisedagen, ble Teresa med oss på bussturen til flyplassen. Hun hadde med julehilsen og sjokolade til alle, samt at hun hadde fått malt et bilde av den nye kirken i Arequipa, som vi skulle ta med til Betania. En utrolig hyggelig gest! Med en hilsen fra Salme 127.1: «Dersom Herren ikke bygger huset, arbeider bygningsmennene forgjeves...» En viktig påminnelse!

En takknemlig gjeng reiste hjem igjen til kalde Norge, men Peru og folket der har utvidet hjertene våre.

«Et nytt bud gir jeg dere: Dere skal elske hverandre! Som jeg har elsket dere, skal også dere elske hverandre. Av dette skal alle kjenne at dere er mine disipler, om dere har kjærlighet til hverandre.»

Johannes 13.34-35

- Elisabeth Mangelrød

Andakt

av Jon Ragnar Fossdal

Tatt på fersk gjerning i synd

I Joh. 8:1-11 leser vi om en kvinne som ble ført fram for Jesus av fariseerne og de skriftlærde. Hun var tatt på fersk gjerning i å drive hor, og nå ble hun tatt med til Jesus for å dømmes. De viser til at «I loven har Moses påbudt oss at slike kvinner skal steines. Hva sier nå du?»

Jesus sier til anklagerne at «den av dere som er uten synd, han skal kaste den første stein på henne!» Da de hørte dette, gikk de bort en etter en, de eldste først. Jesus ble alene tilbake med kvinnen, og sier til henne: «Kvinne, hvor er de? Har ingen fordømt deg?» Hun sa: «Ingen herre!» Og Jesus sa: «Heller ikke jeg fordømmer deg. Gå bort, og synd ikke mer!»

Se hva som skjer nå når saken havner hos Jesus. De skriftlærde og fariseerne som anklager og fordømmer kvinnen blir selv anklaget for sin synd og går bort. Kvinnen ble nå alene igjen med Jesus. Og Jesus som er uten synd og den som kan kaste den første stein på henne, han sier at heller ikke han fordømmer henne. Er ikke det rart? Han som var uten synd og som kunne fordømme henne han gjør det ikke. Hvorfor? Jo, fordi Jesus var ikke kommet for å dømme verden, men for å frelse verden (Joh. 12:47). Etter Jesu dåp i

Jordanelva sier Johannes om ham «Se der Guds lam som bærer bort all verdens synd.» Altså denne synden som kvinnen var anklaget for, den bar Jesus på seg, og han skulle snart dø på korset for at denne og all annen synd skulle sones for.

Nå skal du få sette deg selv inn i lignelsen. Du er kvinnen og Djevelen er anklageren. Han kommer som en hvit engel som bare ønsker å vise deg Guds hellige lov, men han fører hele lovens dom og gru over deg. Han sier: «Se du har syndet mot et av budene og den som bryter et eneste bud er skyldig i dem alle. Derfor er du fordømt, og det er rett og rimelig at du skal lide pinen i helvete til evig tid. Du er fortapt, og det er ikke noe håp for deg.»

Men Jesus refser Djevelen. For Djevelen har ingen rett til å dømme. Synden som du har gjort er synd mot Gud, og ikke synd mot Djevelen. Det er derfor Gud som har rett til å dømme deg, ikke den onde anklager. I tillegg har den onde anklageren fristet deg til å synde; hvilken rett skulle han ha da til å dømme deg når han selv er medskyldig?

Derfor må Djevelen gå bort. Og du blir stående alene igjen med Jesus.

Og har du sett Jesus som din frelser så vet du at Jesus fordømmer deg ikke. For han bar jo alle dine synder. Han ble jo en soning for deg.

Men har du ikke sett Jesus som din frelser så skal du vite at Jesus fordømmer ikke deg, for han bar jo alle dine synder på seg og utslettet de på korset i sin død. Dette gjorde han for at

du skulle gå fri. Du som ikke har fortjent at Guds enbårne sønn tok din synd som sin og sonet og utslettet den på korset; for deg har han likevel gjort det.

Men vil du ikke tro det, og ta imot denne store gaven, så skal du fordømmes i dommen på den siste dag. Da skal du dømmes for vantro.

Se nå hvilken ufattelig stor gave du har fått av Gud allerede før du ble født. For over 2000 år siden sendte Gud sin sønn til jorden for å frelse det som var fortapt. Dette er den største julegaven du noen gang har fått. Du har vel ikke gjemt den bort og latt den støve ned? Denne gaven skal du få glede deg over hver eneste dag i ditt liv. Den kan du smake på, spise og drikke, kle deg med og fryde deg over. Den varer evig.

«Frykt ikke! For se, jeg forkynner dere en stor glede – en glede for alt folket. I dag er det født dere en frelser, som er Messias, Herren – i Davids by.»

Ung

Salighetens vei

Jeg husker fra Midtsians salmegjennomgang at han sa salme 1 er et utgangspunkt for en preken for ungdom. Jeg husker dessverre ikke noe av undervisningen hans etter førti år, men jeg tenker at den frigjorte Luther-rosianeren Midtsian underviste om friheten, og lykken med å være en kristen.

V. 1 «Salig er den mann som ikke vandrer i ugudelige folks råd og ikke står på synderes vei, og ikke sitter i spotteres sete».

Vi gjør vel i å legge merke til hva Ordet fra Guds munn sier: «Salig ...».

Det kan også oversettes med 'lykkelig'. Det er ikke ære, rikdom, en god jobb eller et godt gifte det er snakk om her, men fellesskap med Gud. Som bladet har påpekt før, i et vitnesbyrd fra en av folket: «Det beste for meg ved å være en kristen er «trygghet for liv og død.» Som David sa: «Herren er min hyrde», og mitt liv er i hans «hender». (Salme 23 og 31) En kristen kan se fram til den evige salighet. Den som lever under Guds allmakt er både lykkelig på jorda, og salig i håpet, for vedkommende har fred med Gud.

Det er ikke sikkert at man føler det slik i denne verden hvor det er både sykdom, bekymringer og synd. Men men den som «grunner» på hans Ord får en «fred, som går over all forstand». (Fil. 4,7.) Og det kan være en fred midt i nøden.

Hemmeligheten er at vi i bekymringer og sorg tar fram Bibelen som trøst i vår aktuelle situasjon, leser den i vårt lønnkammer, og tar det med oss i hverdagen. På den måten får et Guds barn lykke og fred

både i timelige og åndelig nød. «Slik er det ikke med den ugudelige.» (v. 4.) Den «vandrer i ugudelige folks råd,» den både «står» der, og «sitter» der; altså i vedvarende handling. Det som ikke står, er at en kristen aldri har ugudelige og spottende tanker, men forskjellen består i at den ikke «vandrer» etter dem, eller lever i dem.

V. 2. «Men har sin lyst i Herrens lov og grunder på den dag og natt.»

En kristen har lyst i Herrens lov. Det er ikke snakk om de 10 bud her. «Ordet lov har ikke helt den samme betydning som i vårt daglige språk. Det hebraiske ord ... betyr nærmere åpenbaring, veiledning, belæring.» (Jørgen Bækgaard Thomsen.)

Altså, ved å lese Bibelen og lære av den. Som salmisten ba om: «Det er min trøst i min elendighet at ditt ord har holdt meg i live» (Salme 119, 50).

En som har dette forholdet til Gudsordet er «lik et tre plantet ved rennende bekker ...» V. 3. Når Jesus snakker om livsforbindelsen med Ham, så sammenligner han oss med grener som er på treet, og stammen som gir grenene saft. (Joh.15.) Det er snakk om et «livsamfunn med Jesus ...» (Odland.) «Bli i meg.». Vi skal bli værende i Jesus. Ikke i vår forbedring, men i hans Ord; ved samfunnet med Jesus, Bibel og bønn, og ved å bekjenner våre synder og søke trøst hos Ham. Apostelen Johannes taler om dette i sitt første brev og første kapittel. Hvem er en kristen og hvem er det ikke? Johannes kaller det mørke og lys. Om vi benekter våre brudd på de 10 bud og sier at vi ikke har synd, da lever vi i mørket. «Men dersom vi bekjenner våre synder, er han trofast og rettferdig så han forlater oss syndene og renser oss fra all urettferdighet.».

Hvorfor skriver Johannes dette brevet? «... for at deres glede kan være fullkommen». (V. 4.)

Den som lever med vår nådige Herre Jesus, den har fred, lykke og salighet. Den er en kristen på tross av sine synder, ikke på grunn av sine gode gjerninger.

Det er det samme som Ole Hallesby gang på gang sier: «Sann kristendom er å komme til Jesus med sine synder. Den falske kristendommen den ber til Gud, men den kommer aldri til han med sine synder.».

Så hilser bladet deg med Johannes første brev 1, 6. og ut kapittelet. Legg merke til at hvert vers begynner med «dersom».

Jan Oskar Butterud

Aktuelt

Det er på høy tid, når vi nå går inn i 2026, å blåse støvet av våre gamle bøker. Derfor vil vi i denne julen se på en jule- preken av Rosenius.

Ordet ble menneske

Rosenius «forklarer» teksten, som vi kjenner som juleevangeliet om barnet i krybben, med Ordet som ble menneske; han «forklarer» Luk. 2. med Joh. 1, 1-14:

«Og Ordet ble kjød og tok bolig blant oss, og vi så hans herlighet - en herlighet som den enbårne sønn har fra sin far - full av nåde og sannhet».

«Hvilken hensikt har Johannes med å kalle Guds Sønn for «Ordet»? ... Det skulle «[åpenbare] Guds hjertes tanker og planer for menneskenes frelse. Gud taler, og det skjer. Sønnen er Guds tydelige tale. Dette «Ord» har Guds kraft i seg. Han gjør levende, vekker, helbreder, trøster og lærer ved sine ord. Likesom han er alles dommer, så dømmer hans ord over hjertets tanker og råd.

Troen på Jesus «burde skape et himmelrike i ditt hjerte dersom du trodde at den store Gud som skaper alle ting, ble et menneske slik som oss, og gav seg selv til soning for våre synder. Ordet som ble kjød, var Gud, og har skapt og oppholder alt. Og han Han sa selv at han gav sitt liv til en løsepenger for oss.

Tror vi dette, da bør vi ikke gå rundt og tro at Gud ser på våre bedre og eller dårligere stunder. Vi ville ikke tro at han er mindre nådig mot oss når vi snubler og mere nådig den dagen vi står. Nei, da burde vi

heller si: Denne forsoning er så umåtelig i verdi at alle våre dårligere og bedre gjerninger forsvinner fullstendig for storheten ved en slik løsepenge».

Jan Oskar Butterud.

Kilde: C. O. Rosenius. Skrifter i utvalg. B. 6. Korsfestet med Kristus. S. 166 ff. A.S LUNDE &Co's FORLAG.

Katekismepreken

Det syvende bud

Fra Luthers Store katekismen:

For snart 500 år siden skrev Luther dette:

«... sett, for eksempel, at en tjener - mann eller kvinne - ikke er samvittighetsfull i sin huslige plikter, men i stedet gjør skade eller lar det skje noen skade som han eller hun kunne hindret. Eller sett at han vanskjøtter eller forsømmer herskapets einendeler av dovenskap, likeglad eller ondskap, for å trosse eller ergre Herren eller fruene hun er i tjeneste hos. ... Det samme tilfellet er det med slike håndverkere, arbeidsfolk og daglønnere som bare ta hensyn til sin egen fordel og ikke kan finne på nok av veier til å snyte folk, og som også er slurvete og gjør dårlig arbeid.» (konkordieboken side 329.)

Dette er vel noe å tenke på til enhver tid. Også i denne tid hvor vi har et hav av muligheter til å velge. Og et hav av muligheter til å unnskylde oss.

Jan Oskar Butterud

Konkordieboken. Redaktør: Jens Olav Mæland. Lunde forlag. Oslo 1985

Galaterbrevet

«Han være ære i all evighet! Amen.»

Galaterbrevet 1,5

Her er det snakk om en lovprisning til Gud, en glede som varer til evig tid.

Når Paulus tar for seg evigheten er det ofte linka til lidelsen han har i forbindelsen med evangeliets utbredelse.

Vi har sett på Paulus troverdighet når han går fra en beundret fariseer til en «foraktet og slått mann» som lider for Jesu skyld. Med han får styrke ved å tenke på evigheten.

Til sine venner i Korint skriver han:

På alle vis er vi trengt, men ikke stengt,
rådville, men ikke rådløse,
forfulgt, men ikke forlatt,
slått ned, men ikke utslått. (2Kor. 4,8f.)

Men han får kraft i den sannhet at han ser frem til det evige:

For vi vet, at han som oppvakt Herren Jesus,
han skal også vekke oss med Jesus ... V.14.)

Paulus så fram til himmelen:

Derfor mister vi ikke motet.
Selv om vårt ytre menneske går til grunne,
fornyes vårt indre dag for dag. (V. 16.)

Og hvordan ble han sterk i sitt sinn. Jo han gleda seg til himmelen. Paulus og hans følge ga ikke opp, de ble sterke i håpet selv om de holdt på gå til grunne. De styrket sitt indre menneske ved å tenke på evigheten.

For de trengslene som var, hadde de for evangeliets skyld, virket for dem en «evig fylde av herlighet i overmål på overmål». (88. Oversettelsen) «en evig rikdom». (2011. Ov.) Paulus viste at i himmelen blir vår herlighet så rik at det ikke fantes ord. Det sprengte alle mål av herlighet. (V. 17.)

Uansett hvordan ditt liv blir eller er, om det er om du føler deg som den lykkeligste personen i verden, eller lider både det ene og det andre, varer den en kort tid. Fordi det blir så mye, mye bedre i himmelen. Og

«For det synlige bare bare en kort stund, ...» v.18

Den mange-og-femti år gamle Paulus hadde kanskje erfart at livet hadde gått fort. Han skrev et par år senere til sine venner i Roma: «... det frelsen er oss nærmere nå enn David kom til troen». (13,11.)

Et personlig vitnesbyrd

Derfor vil jeg ha det evige paradys for øye i mitt indre. Jeg vil tenke på, lese om å leve i følgende faktum: Om jeg blir 100 år så er det en kort tid.

En taxi sjåfør meg kalte meg en ung mann. «Takk» sa jeg. Ja, ja ung gammel da. Jeg er en ung gammel mann som har erfart at alle år har gått som en vind. Særlig den siste halvdel. Jeg husket min far sa til meg: Når du passerer tredve gutten min, da begynner tia og gå. Min

bestemor på over 80 år sa med klagende stemme: «Hvor blei det av den tida.»

Derfor om du er ung og bekymra over framtida så skal du vite at livet går fort.

Jan Oskar Butterud

PÅ GJENSYN!

Redaksjonen hilser dere med

Salme 36:10:

«For hos deg er livets kilde,
i ditt lys ser vi lys.»